Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornica elektronske in elektroindustrije

Poslovanje elektroindustrije v letu 2021

Poslovanje elektroindustrije v letu 2021

Izdala in založila: Zbornica elektronske in elektroindustrije,
Gospodarska zbornica Slovenije, Dimičeva 13, 1000 Ljubljana
Vsebina: Zbornica elektronske in elektroindustrije
Tisk: Birografika Bori d.o.o.
Naklada: 250 izvodov
Ljubljana, avgust 2022

KAZALO

POVZETEK 2

ZBORNICA ELEKTRONSKE IN ELEKTROINDUSTRIJE 3

METODOLOGIJA 6

KAZALNIKI ELEKTROINDUSTRIJE V LETU 2021 glede na sektorske skupine 7

PRIMERJAVE KAZALNIKOV elektroindustrije s predelovalno industrijo in gospodarstvom v Republiki Sloveniji 12

DOMAČI IN TUJI TRGI 19

TOP 10 PODJETIJ v panogi elektroindustrije 20

TRENDI ELEKTROINDUSTRIJE V EU 21

SiMER – Sekcija proizvajalcev, uporabnikov in distributerjev merilne opreme 22

SRIP TOVARNE PRIHODNOSTI – grozd Pametne tovarne 23

CIRCI – Uvajanje krožnega gospodarstva v industrijske procese 23

NACIONALNA TOČKA ETIM SLOVENIJA 24

SARA ČUČNIK

Predsednica upravnega odbora Zbornice elektronske in elektroindustrije

Spoštovani,

leto 2021 je bilo za slovensko elektroindustrijo kljub številnim izzivom izjemno.

V panogi je bilo aktivnih 1.148 podjetij, ki je skupaj ustvarilo 7,22 mrd čistih prihodkov od prodaje, kar pomeni 30% povečanje glede na leto 2020.

Trdoživost smo dokazali že med epidemijo covida -19, a so nas v letu 2022 pričakali novi izzivi – izrazita podražitev energentov, ukrajinsko ruska kriza ter nerazrešene težave z dobavo polprevodnikov.

Slovenska elektroindustrija je bila in ostaja tudi vnaprej pomemben del slovenskega gospodarstva. Ob novih izzivih je izjemno pomembna zavzetost vseh deležnikov, ki so povezani z industrijo.

Doseganje pozitivnega konkurenčnega okolja in ustvarjanja dobrih pogojev za gospodarski razvoj pa je ob trenutnih disruptivnih situacijah moč doseči samo s skupnimi strateškimi odločitvami, tako na ravni Evrope kot Slovenije.

Naj nam bo pozitivno poslovanje elektroindustrije v preteklem letu pozitivna spodbuda tudi za prihajajoče obdobje.

ANDREJA HLIŠČ

Direktorica Zbornice elektronske in elektroindustrije

Spoštovani člani,

prehod v krožno gospodarstvo, raziskave, razvoj in inovacije ter pametna industrija so strateške razvojne prioritete panoge slovenske elektroindustrije.

Omenjene teme nagovarjamo tudi na srečanju članov ZEE »Dnevu slovenske elektroindustrije«, ki poteka na Gospodarski zbornici Slovenije tradicionalno na zadnji avgustovski dan. Pred živahnim jesenskim obdobjem je čas, da se ponovno srečamo in se opomnimo, da je slovenska elektroindustrija pomemben del slovenskega gospodarstva. Zato ste zaslužni predvsem naši člani, ki živite podjetništvo, gojite inovativno kulturo, spodbujate rast ter s tem zagotavljate kakovostna delovna mesta.

Pred časom smo si člani ZEE zastavili cilj doseči 60 tisoč € dodane vrednosti na zaposlenega do leta 2025. V kolikšni meri smo se v 2021 približali temu cilju lahko preverite v publikaciji, ki je pred vami. Leto 2021 je bilo za slovensko elektro panogo vsekakor izjemno leto z izjemnimi rezultati.

Vabljeni k branju.

POVZETEK

Leto 2021 je bilo za poslovanje slovenskega gospodarstva uspešno predvsem zaradi izjemne rasti bruto domačega proizvoda na letni ravni z +8,1%.

Kljub še vedno trajajočimi posledicami ukrepov zaradi epidemije COVID-19, pomanjkanja določenih surovin in z njimi povezanih produktov ter prekinjenimi svetovnimi dobavnimi verigami je bilo leto 2021 za predelovalno industrijo poslovno uspešno. Elektroindustrija je kot pomemben člen predelovalne industrije doživela izjemen naskok pri poslovanju in izkazala v določenih segmentih celo rekordno rast.

Čisti prihodki od prodaje v elektroindustriji so v letu 2021 dosegli vrednost 7,2 milijarde € in več kot 1,7 milijarde € dodane vrednosti.

Slovenska elektroindustrija je še povečala usmerjenost na poslovanje s tujimi trgi, kjer je v 2021 zabeležila +1,1% rast v primerjavi z letom 2020 in ustvarila dobrih 6 milijard € čistih prihodkov od prodaje na tujih trgih.

Namen publikacije je predstaviti ključne podatke poslovanja slovenske elektroindustriji v letu 2021 in prikazati trende gibanj v posameznih sektorjih elektroindustrije ter primerjati panogo s predelovalno industrijo in celotnim slovenskim gospodarstvom.

ZBORNICA ELEKTRONSKE IN ELEKTROINDUSTRIJE

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornica elektronske in elektroindustrije

Zbornica elektronske in elektroindustrije – ZEE je največja reprezentativna zbornica slovenske elektroindustrije, ki združuje skoraj 160 podjetij, katerih glavna dejavnost je proizvodnja elektronskih in električnih proizvodov ter z njimi povezanimi storitvami.

Člani Zbornice elektronske in elektroindustrije ustvarijo v panogi elektroindustrije 65,42% vseh **prihodkov**, 53,35% **dodane vrednosti** in zaposlujejo 49,21% **vseh zaposlenih** iz celotne panoge. Mala in srednja podjetja predstavljajo polovico vseh članov ZEE, velika podjetja 11% in mikro podjetja 39%.

Struktura članov ZEE po velikosti podjetja

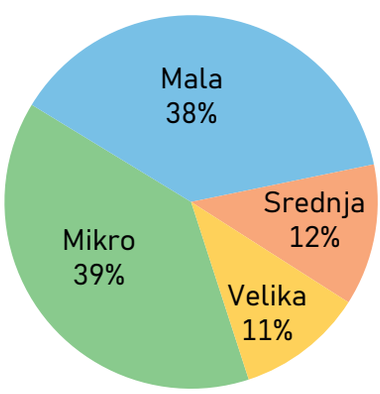

Poslanstvo Zbornice elektronske in elektroindustrije je, da v interesu svojih članov:

- **Oblikuje in zastopa stališča do socialnih partnerjev** (izvajanje pogajalskih aktivnosti za panožno kolektivno pogodbo elektroindustrije).
- **Aktivno spodbuja konkurenčnost elektroindustrije** (vplivanje na pogoje gospodarjenja, makroekonomske ukrepe, zakonodajo, industrijsko politiko in ekonomske odnose s tujino).
- **Zastopa interese članov na razvojno-raziskovalnem in tehnološkem področju**
- Sodeluje z institucijami v **RS** in **EU na področju tehnološke regulative in standardizacije** (zagotavljanje zgodnjega in celovitega pregleda regulatornih informacij).

- **Promovira podjetja elektroindustrije** doma in v tujini (internacionalizacija).
- **Sodeluje z evropskimi industrijskimi združenji** (zastopanje stališč podjetij v sodelovanju z evropskimi industrijskimi združenji v aktivnem delovanju s službami EU Komisije in poslanci EU Parlamenta pri oblikovanju ukrepov industrijske politike, predlogov regulative in posledično priprave zakonodaje v RS).
- Sodeluje pri pripravi **izobraževalnih programov** na področju poklicnega, visokega in višjega strokovnega izobraževanja z upoštevanjem analiz kadrovskih potreb industrije.
- **Viri financiranja** (obvešča in svetuje članom na področju virov financiranja).

Za področja stalnih tehnološko-organizacijskih izboljšav procesov, elektronskega trgovanja in merilne opreme so znotraj ZEE organizirane še posebne interesne sekcije, kot so **SiMER** – Sekcija proizvajalcev, uporabnikov in zastopnikov merilne opreme in **ETIM** – nacionalna točka ETIM standarda (digitalizacija tehničnih izdelkov).

Odlično delujemo tudi v številnih projektih s področja prehoda v Industrijo 4.0 – **SRIP Tovarne prihodnosti** in vpeljavi krožnega gospodarstva – **CIRCI** - krožna industrija.

Poleg naštetega organiziramo številne strokovne dogodke, promocijske aktivnosti in srečanja. **Zbornica elektronske in elektroindustrije** deluje v okviru **Gospodarske zbornice Slovenije**.

Člani upravnega odbora Zbornice elektronske in elektroindustrije (avgust 2022):

Mirko Otolani	BARTEC VARNOST, d.o.o.
Toni Pogačar	BSH HIŠNI APARATI d.o.o. Nazarje
dr. Miha Bobič	DANFOSS TRATA, d.o.o.
mag. Matjaž Čemažar	DOMEL, d.o.o.
Sara Čučnik	ebm-papst Slovenija d.o.o.
mag. Branko Fijok	ELEKTROMATERIAL Lendava d.o.o.
mag. Mitja Koprivšek	ETI, d.o.o.
Matjaž Delopst	EUREL d.o.o.
dr. Ladislav Grad	FOTONA d.o.o.
mag. Mirko Meža	Gorenje d.o.o
Andreja Hlišč	GZS ZEE
Dušan Lapajne	HIDRIA d.o.o.
Maks Prokop	ISKRAEMECO, d.d.
Tadej Dragaš	ISKRATEL, d.o.o., Kranj
dr. Tomaž Kmecl	KOLEKTOR ETRA d.o.o.
dr. Vojko Toman	MAHLE Electric Drives Slovenija d.o.o.
Edvard Reven	METREL d.d.
Marino Peruško	PRINSIS d.o.o.

Seznam članov Zbornice elektronske in elektroindustrije pri Gospodarski zbornici Slovenija

V spodnji tabeli so navedeni vsi člani **Zbornice elektronske in elektroindustrije** v mesecu avgustu 2022.

3 PORT d.o.o.	FDS VISION d.o.o.	MAHLE Electric Drives Slovenija d.o.o.
ABB d.o.o.	FMR HOLDING d.d.	MATISA d.o.o.
Agencija POTI, d.o.o.	FOTONA d.o.o.	MB INVEST d.o.o.
AGORA, d.o.o., Ljubljana	FTA d.o.o.	MDR d.o.o.
AK4 d.o.o.	GAMA INMK d.o.o.	METRA INŽENIRING d.o.o.
ALBA, d.o.o.	GEM MOTORS d.o.o.	METREL d.d.
ALKATRON d.o.o., Novo mesto	GENEA d.o.o.	MICROTRONIC d.o.o.
ALSET, d.o.o.,	GeoEnergetika d.o.o.	MIEL, d.o.o.
Amiteh d.o.o.	GEOSERVIS, d.o.o.	MK LIGHT SOUND d.o.o., Ljubljana
Amplituda d.o.o.	GORENJE, d.o.o.	NAVIS ELEKTRONIKA d.o.o.
ANIKOM d.o.o.	GRAM COMMERCE d.o.o.	OPTOTEK d.o.o.
APL d.o.o.	GRAMAS d.o.o.	OTLM d.o.o.
ARBORVITAE d.o.o.	HERMI, d.o.o.	PETEZE d.o.o.
ASTEL d.o.o.	HIDRIA d.o.o.	Planis d.o.o.
ASTERO d.o.o.	HRIBERŠEK, Mitja Krajnc s.p.	PLAN-NET SOLAR d.o.o.
ATech d.o.o.	HYLA d.o.o.	PRELOVŠEK d.o.o.
AVTOMAT d.o.o.	I B 7, d.o.o., Ilirska Bistrica	PRINSIS d.o.o.
AX, d.o.o.	IB-CADDY d.o.o.	PROFIDTP d.o.o.
BARTEC VARNOST, d.o.o.	ICEM - TC	Proplace d.o.o.
BELMET MI d.o.o.	ICM d.o.o.	Razvojni center za vodikove tehnologije
BIA d.o.o. Ljubljana	Igor Gramc s.p.	ReSys, raziskave in razvoj, d.o.o.
BOSCH REXROTH d.o.o.	INDATA, d.o.o.	Reusable Technologies, d.o.o.
BSH HIŠNI APARATI d.o.o. Nazarje	INFINITUS d.o.o.	RLS d.o.o.
BSH I.D. INVALIDSKA DRUŽBA, d.o.o.	Intermatic d.o.o.	S5tehnika.net d.o.o.
BSI SERVIS d.o.o.	ISKRA AMS d.o.o.	SILON, d.o.o.
CHEMETS d.o.o.	Iskra IP d.o.o.	SIPRONIKA d.o.o.
CorpoHub d.o.o.	Iskra Medical, d.o.o.	SIQ Ljubljana
ČIP ATELJE d.o.o.	Iskra Mehanizmi d.o.o.	SIST
DANFOSS TRATA, d.o.o.	ISKRA ODM d.o.o.	SISTEMI IN ES d.o.o.
DIH Technology d.o.o.	ISKRAEMECO, d.d.	SITEL d.o.o., Ljubljana
DITO, d.o.o.	ISKRATEL, d.o.o., Kranj	SkyLabs, d.o.o.
DOMEL Holding, d.d.	iSYSTEM Labs d.o.o.	SM STROJKOPLAST d.o.o.
DOMEL, d.o.o.	IZOELEKTRO d.o.o.	Spark Inovacije d.o.o.
ebm-papst Slovenija d.o.o.	JAKŠA d.o.o.	STELEM d.o.o. Žužemberk
EDMS d.o.o.	KANTAR d.o.o.	STRAMONT d.o.o.
ELED d.o.o.	KOČEVAR & THERMOTRON d.o.o.	Strip's d.o.o.
ELEKTROMATERIAL Lendava d.o.o.	KOČEVAR, d.o.o.	Strokovno društvo za operativno odličnost
ELEKTRONIKA NAGLIČ d.o.o.	KOLEKTOR ASCOM d.o.o.	TECES
ELEMENTUM - Ag d.o.o.	KOLEKTOR ATP d.o.o.	TELA merilni sistemi d.o.o.
ELPRO KRIŽNIČ d.o.o.	KOLEKTOR ETRA d.o.o.	Telemar M d.o.o.
ELPRO LEPENIK & CO. d.o.o.	KOLEKTOR GROUP d.o.o.	TEM Čatež, d.o.o.
ELPROS d.o.o.	KOLEKTOR KFH d.o.o.	TEPRO d.o.o.
ELRAD INTERNATIONAL d.o.o.	KOLEKTOR SIKOM d.o.o.	TEVEL, d.o.o.
EMRAX d.o.o.	LAMAS d.o.o.	Tomaž Vrčko s.p.
ENIMAC d.o.o.	LED LUKS d.o.o.	TRICIKEL d.o.o.
ETI PROPLAST d.o.o.	LENOVO TECHNOLOGY B.V. AMSTERDAM	VENTES d.o.o., Postojna
ETI, d.o.o.	LEOSS, d.o.o., Ljubljana	VIBEKS d.o.o.
ETREL d.o.o.	LF3M d.o.o.	VIMOSA d.o.o.
ETT LIGHTING, d.o.o.	LOTRIČ d.o.o.	VIPTRONIK d.o.o.
EUREL d.o.o.	LUGO, d.o.o.	YASKAWA SLOVENIJA d.o.o.
EURO TENEL d.o.o.	LUMENIA d.o.o.	ZARJA ELEKTRONIKA d.o.o.
EVMA d.o.o.	MAHLE Electric Drives Bovec d.o.o.	ZEOS, d.o.o.

METODOLOGIJA

Poslovanje elektroindustrije v letu 2021 je prikazano za sledeče dejavnosti glede na standardno klasifikacijo dejavnosti (SKD), ki je bila razvita na podlagi evropske klasifikacije dejavnosti NACE.

- 26 PROIZVODNJA RAČUNALNIKOV, ELEKTRONSKIH IN OPTIČNIH NAPRAV
    - C26.11 - Proizvodnja elektronskih komponent
    - C26.12 - Proizvodnja elektronskih plošč
    - C26.20 - Proizvodnja računalnikov in perifernih naprav
    - C26.30 - Proizvodnja komunikacijskih naprav
    - C26.40 - Proizvodnja elektronskih naprav za široko rabo
    - C26.51 - Proizvodnja merilnih, preizkuševalnih in navigacijskih instrumentov in naprav
    - C26.52 - Proizvodnja ur
    - C26.60 - Proizvodnja sevalnih, elektro medicinskih in elektro terapevtskih naprav
    - C26.70 - Proizvodnja optičnih instrumentov in fotografske opreme
    - C26.80 - Proizvodnja magnetnih in optičnih nosilcev zapisa
- 27 PROIZVODNJA ELEKTRIČNIH NAPRAV
    - C27.11 - Proizvodnja elektromotorjev, generatorjev in transformatorjev
    - C27.12 - Proizvodnja naprav za distribucijo in krmiljenje elektrike
    - C27.20 - Proizvodnja baterij in akumulatorjev
    - C27.31 - Proizvodnja kablov iz optičnih vlaken
    - C27.32 - Proizvodnja drugih električnih kablov in žic
    - C27.33 - Proizvodnja vtičnic, stikal in drugih naprav za ožičenje
    - C27.40 - Proizvodnja naprav in opreme za razsvetljavo
    - C27.51 - Proizvodnja električnih gospodinjskih naprav
    - C27.90 - Proizvodnja drugih električnih naprav
- 29 PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC
    - C29.31 - Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila
- 32 DRUGE RAZNOVRSTNE PREDELOVALNE DEJAVNOSTI
    - C32.50 - Proizvodnja medicinskih instrumentov, naprav in pripomočkov
- 33 POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV
    - C33.13 - Popravila elektronskih in optičnih naprav
    - C33.14 - Popravila električnih naprav
    - C33.20 - Montaža industrijskih strojev in naprav

Podatki za slovensko gospodarstvo so pridobljeni iz sistema KAPOS po metodologiji kazalnikov poslovanja GZS. Drugi viri: podatki letnih poročil podjetij iz AJPES (Agencija Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve), UMAR (Urad RS za makroekonomske analize in razvoj), SURS (Statistični urad Republike Slovenije), NEMA (National Electrical Manufacturers Association), Orgalim in ZVEI (Zentralverband Elektrotechnik- und Elektronikindustrie).

KAZALNIKI ELEKTROINDUSTRIJE V LETU 2021 GLEDE NA SEKTORSKE SKUPINE

Spodaj je prikazana tabela ključnih poslovnih kazalnikov uspešnosti za panogo elektroindustrije v letu 2021, ki je dodatno razdelana na 5 sektorskih skupin na podlagi standardne kvalifikacije dejavnosti iz opredeljene metodologije na strani 6. V analizo niso vključeni samostojni podjetniki in zadruge.

	Elektroindustrija		Računalniki, elektronska in optična oprema	Električne naprave	Oprema za motorna vozila in prikolice	Medicinska oprema	Popravila in montaža strojev
	Vrednost 2021	21/20					
Število družb	1.148	102,7	246	269	22	104	507
Povp. št. zap. po del. urah	35.212	102,7	6.514	19.177	2.950	1.472	5.100
Bruto plača na zap.	1.931 €	109,1	1.968 €	1.889 €	1.792 €	1.851 €	2.141 €
Prihodki	7.505 mio €	131,1	1.003 mio €	5.132 mio €	543 mio €	229 mio €	598 mio €
Čisti prihodki od prod.	7.224 mio €	130,3	957 mio €	4.957 mio €	502 mio €	221 mio €	587 mio €
Čisti prihodki od prod. na zap.	205.152 €	126,9	146.864 €	258.486 €	170.146 €	150.214 €	115.160 €
Dodana vrednost	1.737 mio €	117,5	317 mio €	953 mio €	129 mio €	98 mio €	240 mio €
Dodana vrednost na zap.	49.324 €	114,4	48.613 €	49.695 €	43.770 €	66.903 €	46.975 €
Stroški dela v DV	64,8%	93,5	65,6%	63,7%	69,4%	44,8%	73,8%
EBITDA	611,1 mio €	134,5	109,1 mio €	345,5 mio €	39,5 mio €	54,3 mio €	62,7 mio €
EBITDA marža	8,20	102,5	11,00	6,80	7,30	24,10	10,50
Neto finančni dolg na EBITDA	1,60	106,7	0,70	2,20	3,10	0,20	0,50
Neto čisti dobiček / izguba	274,8 mio €	234,6	56,0 mio €	135,6 mio €	7,8 mio €	40,1 mio €	35,4 mio €
Bruto marža	23,3%	89,6	31,9%	18,7%	23,9%	43,7%	40,2%
Neto marža	3,7%	176,2	5,6%	2,7%	1,4%	17,8%	5,9%
Donosnost kapitala - ROE	12,6%	218,8	11,7%	10,2%	7,2%	34,7%	24,9%
Delež prodaje na tujih trgih	83,8%	101,1	66,9%	87,4%	93,0%	80,5%	74,0%
Kratkoročni koeficient	1,30	92,9	1,90	1,20	0,90	1,80	1,50

Pozitiven trend

Negativen trend

V letu 2021 večina poslovnih kazalnikov panoge elektroindustrije nakazuje na izjemno in pri določenih sektorjih celo rekordno rast poslovanja. Rast prihodkov je bila lansko leto rekordna pri +31,1%. Dodana vrednost je zrasla v povprečju za +17,5% oziroma +14,4% (dodana vrednost na zaposlenega), s tem da je ta v sektorju **proizvodnje opreme motornih vozil in prikolic** narasla za +48,2% in v sektorju **medicinske opreme** za +50%. Donosnost kapitala je zrasla za +118,8%, le **sektor opreme motornih vozil in prikolic** je imel negativni padec za –25,4% glede na lansko leto.

Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so imela podjetja iz skupine **proizvodnje medicinske opreme** pri **66.903 €**, kjer so bile tudi največje povprečne bruto in neto marže pri **43,7%** in **17,8%**.

Podjetja, ki se primarno ukvarjajo s **proizvodnjo električnih naprav** še vedno predstavljajo največji delež elektroindustrije s **5,132 mrd €** prihodkov in zaposlujejo več kot polovico vseh zaposlenih v panogi. Prav tako so ta ustvarila največ povprečnega čistega prihodka na zaposlenega pri **258.486 €** in posledično **953 mio €** dodane vrednosti.

Sektor **popravil in montaže strojev** obsega skoraj polovico vseh podjetij v panogi, kjer imajo zaposleni najvišje povprečne bruto plače pri **2.141 €**, kar je **10%** več kot povprečje panoge. Posledično so v tem sektorju tudi najvišji stroški dela.

Podjetja v sektorju **proizvodnje računalnikov, elektronske in optične opreme** imajo najvišji kratkoročni koeficient in s tem najmanjše tveganje pri poplačilu tekočih obveznosti.

Slovenska elektroindustrija je še povečala izvoz na tuje trge za +1,1%, kjer še vedno kraljuje segment **proizvodnje opreme motornih vozil in prikolic** s kar **93%** prodaje na tujih trgih.

Povprečna bruto marža v elektroindustriji je imela v letu 2021 negativen trend s padcem za –11,4%, kar je pa zgolj posledica izrazitega padca bruto marže v sektorju **proizvodnje električnih naprav** za –16,9%. Ostali sektorji so bruto maržo obdržali na isti ravni ali jo še povečali.

Finančni vzvod je v panogi narasel za **+6,7%**, predvsem na račun sektorja **električnih naprav** za **+133,3%** ter sektorja **proizvodnje računalniške, elektronske in optične opreme** za **+29,4%**, kar nakazuje da se podjetja intenzivneje zadolžujejo za dvig rasti in prihodkov. Finančni vzvod je bil najvišji v sektorju **električnih naprav** s faktorjem 2,2 ter v **sektorju opreme motornih vozil in prikolic** pri 3,1, kar prinaša potencialna tveganja zaradi zadolženosti.

V letu **2021** je bilo vseh družb, ki spadajo v **sektor elektroindustrije 1.148**, kar predstavlja **+2,7%** rast glede na leto 2020. Najizrazitejša rast števila družb je bila v sektorju **popravil in montaže strojev** za **+8,1%**, medtem ko je bil trend v sektorju **proizvodnje računalnikov, elektronske in optične opreme** ter sektorju **proizvodnje električnih naprav** negativen s padcem pri **-1,6%** in **-2,2%**.

Porazdelitev družb v elektroindustriji glede na sektor [%]

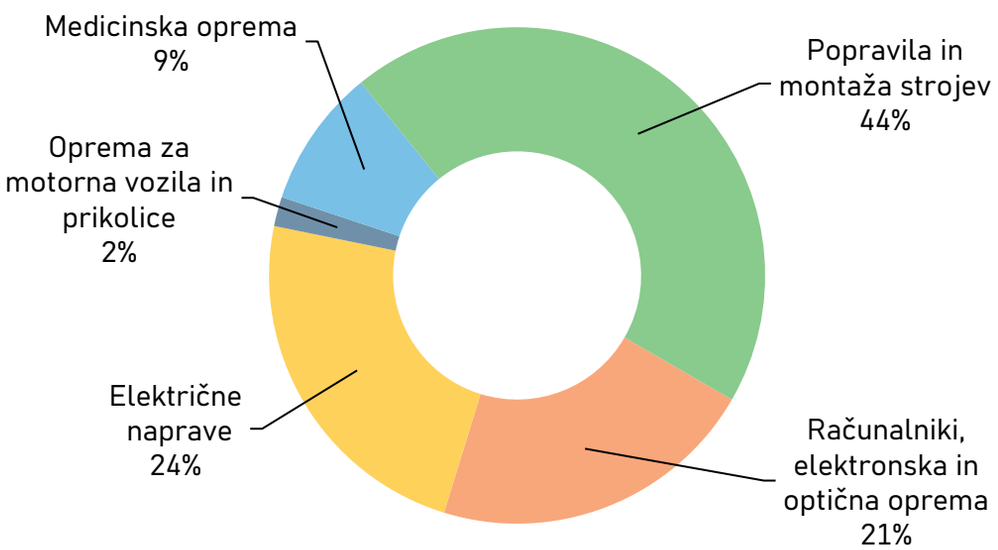

Največ podjetij spada v sektor **popravil in montaže strojev** z deležem **44%**, sledita sektorja **proizvodnje električnih naprav** z **24%** in **proizvodnja računalniške, elektronske in optične opreme** z **21%**. **Proizvodnja medicinske opreme** ter **opreme motornih vozil in prikolic** predstavljata le **11%** podjetij.

Čeprav sektor **proizvodnje električnih naprav** predstavlja **24%** vseh družb v elektroindustriji, zaposlujejo kar **54%** vseh zaposlenih. Obratno velja za sektor **popravil in montaže strojev**, kjer **44%** vseh družb zaposluje **15%** celotnega kadra. Podjetij, ki se primarno ukvarjajo s **proizvodnjo opreme motornih vozil in prikolic** je le **22** oziroma **2%**, vendar v povprečju **zaposlujejo 134 oseb**. V sektorju **proizvodnje medicinske opreme** ter **popravila in montaže strojev** pa je povprečno zaposlenih le **14** oziroma **10** oseb.

Povprečno število zaposlenih v podjetju [/]

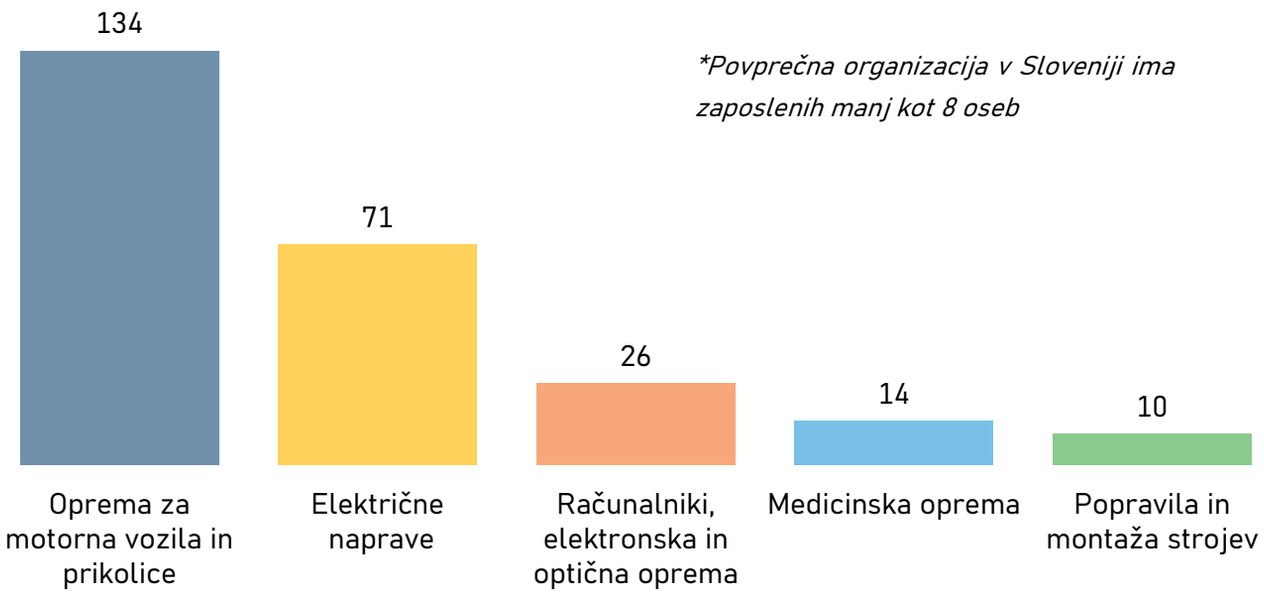

V panogi elektroindustrije je bilo v letu 2021 povprečno zaposlenih **35.212** ljudi, kar predstavlja **+2,7%** rast števila zaposlenih glede na leto 2020. Največ so zaposlovala podjetja **popravil in montaž strojev** z **+8%** rastjo zaposlenih in z **+7,6% rastjo** v sektorju **opreme motornih vozil in prikolic**. Samo sektor **proizvodnje medicinske opreme** je imel padec zaposlenih za **-3,9%**.

Porazdelitev povprečnega števila zaposlenih v elektroindustriji glede na sektor [%]

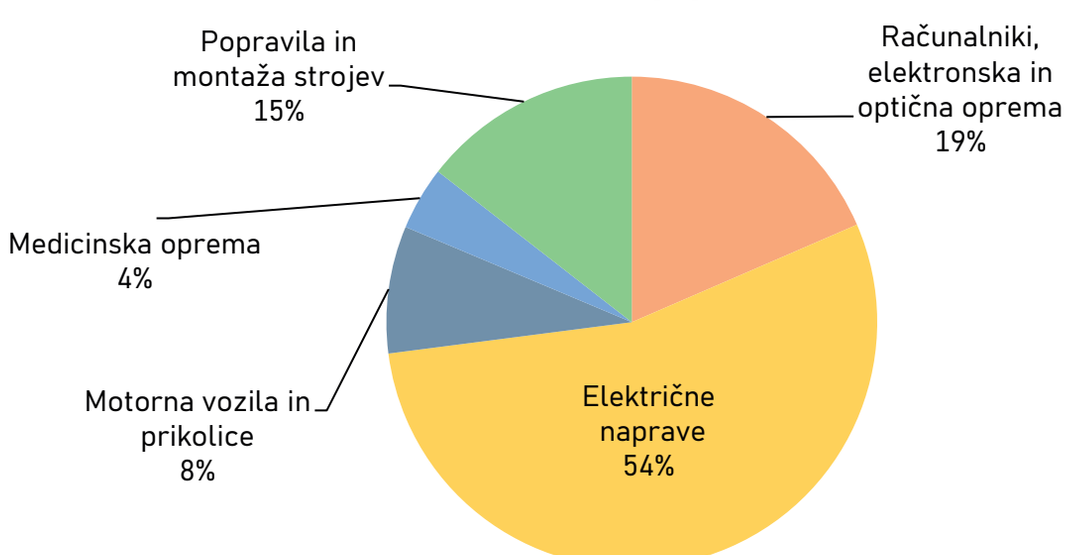

Elektroindustrija je v letu 2021 ustvarila dobrih **7,5 mrd €** prihodkov, od tega največji delež predstavlja **proizvodnja električnih naprav** z **68,4%** vseh prihodkov. Sledijo **proizvodnja računalniške, elektronske in optične opreme** pri **13,4%**, **popravila in montaže strojev** z **8%** in **proizvodnja opreme motornih vozil in prikolic** z **7,2%**. **Proizvodnja medicinske opreme** predstavlja **3,1%** vseh prihodkov.

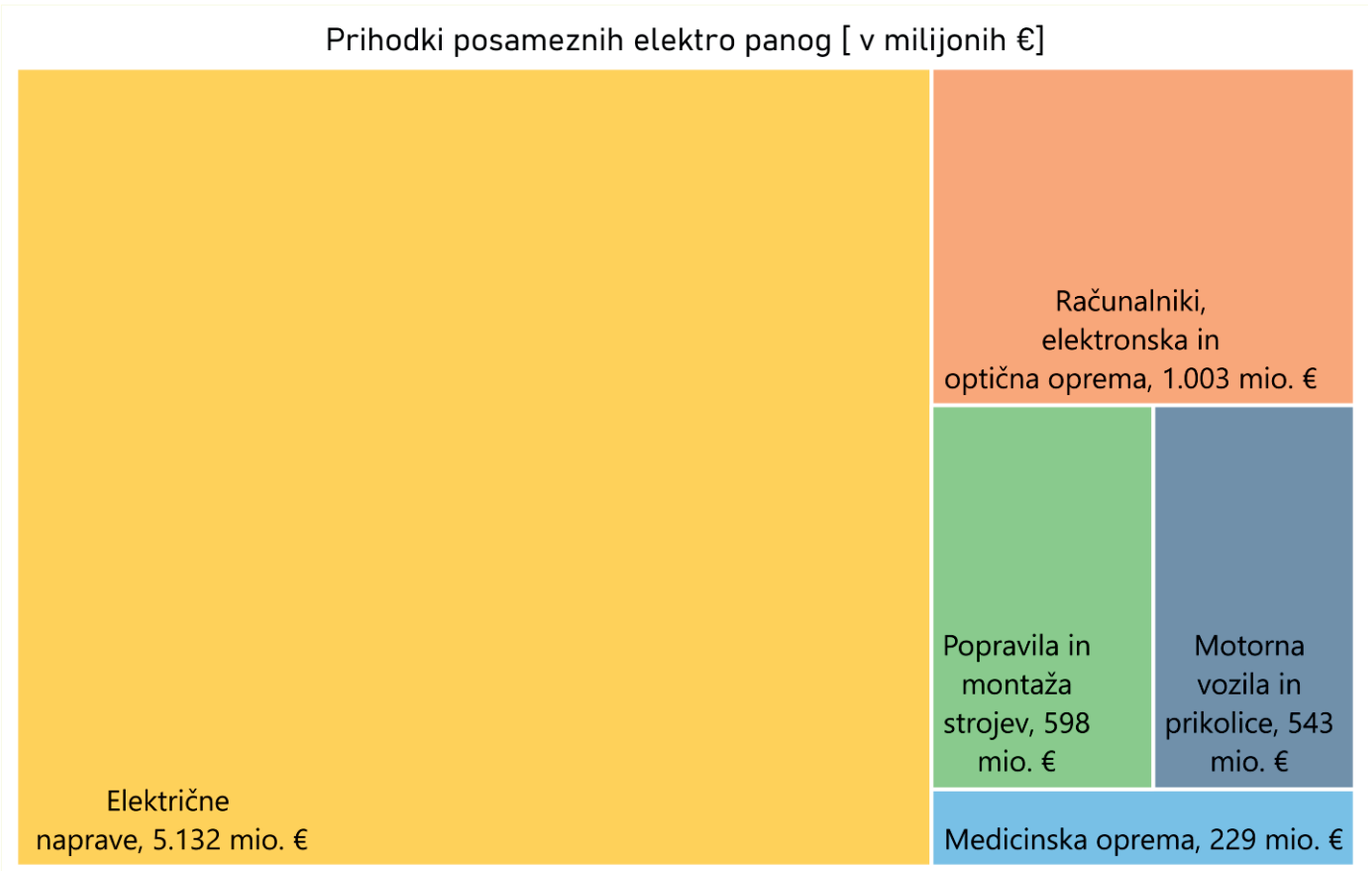

Največjo rast prihodkov je imel sektor **proizvodnje opreme motornih vozil in prikolic** pri +44,6%. Sledijo **proizvodnja električnih naprav** z rastjo +36,2%, **proizvodnja medicinskih naprav** pri +31,6% ter sektor **popravil in montaže strojev** pri +22,1%. Najnižjo rast je imela **proizvodnja računalnikov, elektronske in optične opreme** pri +9,5%.

Najvišji povprečni prihodek na zaposlenega je bil v sektorju **proizvodnje električnih naprav** z **258.486 €**, ki je bil za +33,9% višji napram letu 2020. Največja rast prihodkov na zaposlenega v letu 2021 je bila +40,8% v sektorju **proizvodnja medicinske opreme**, medtem pa najnižja **proizvodnja računalnikov, elektronske in optične opreme** pri +6,2%.

PRIMERJAVE KAZALNIKOV ELEKTROINDUSTRIJE S PREDELOVALNO INDUSTRIJO IN GOSPODARSTVOM V REPUBLIKI SLOVENIJI

V letu **2021** so družbe v Sloveniji ustvarile slabih **120 milijard € prihodkov**, kar je +23,4% več kot leta 2020. Predelovalna industrija je predstavlja **30%** vseh prihodkov in je imela +20% rast glede na lansko leto.

Delež, ki ga pokriva elektroindustrija v panogi predelovalne industrije je znašal **20,8%** oziroma **6,2%** glede na celotno Slovenijo. Elektroindustrija je imela v letu 2021 rekordno rast prihodkov pri +31,1%, kar je krepko nad povprečjem predelovalne industrije in tudi vseh družb.

Prihodki slovenskih družb za leto 2021 [v milijonih €]

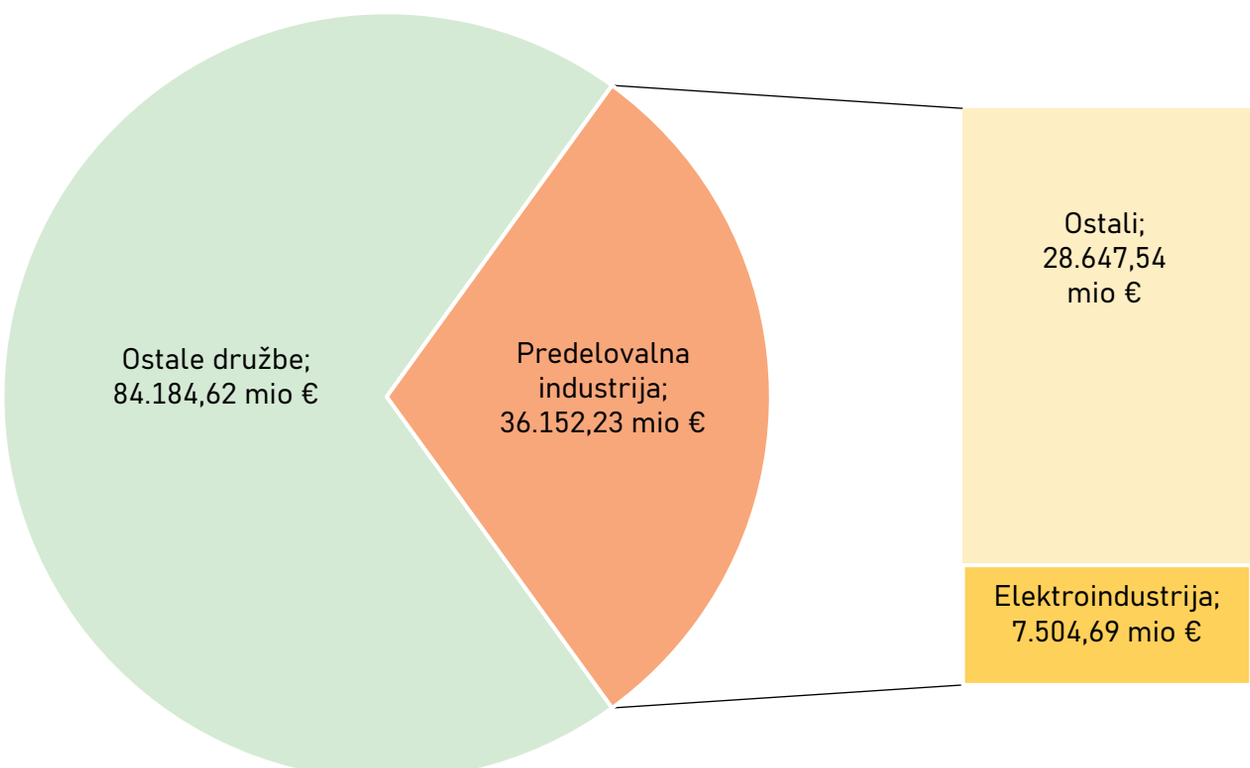

Spodaj je prikazana tabela primerjav **ključnih poslovnih kazalnikov uspešnosti** za panogo elektroindustrije, predelovalno industrijo in Slovenijo v letu 2021. V analizo niso vključeni samostojni podjetniki ali zadruge.

	Slovenija		Predelovalna industrija		Elektroindustrija	
	Vrednost 2021	21/20	Vrednost 2021	21/20	Vrednost 2021	21/20
Število družb	69.076	101,4	8.470	101,2	1.148	102,7
Povp. št. zap. po del. urah	522.492	102,5	188.723	102,9	35.212	102,7
Bruto plača na zap.	1.901 €	107,1	1.964 €	106,8	1.931 €	109,1
Prihodki	120.337 mio €	123,4	36.152 mio €	120,0	7.505 mio €	131,1
Čisti prihodki od prod.	115.048 mio €	123,0	34.980 mio €	119,9	7.224 mio €	130,3
Čisti prihodki od prod. na zap.	220.191 €	120,0	185.352 €	116,5	205.152 €	126,9
Dodana vrednost	27.722 mio €	115,3	10.032 mio €	112,5	1.737 mio €	117,5
Dodana vrednost na zap.	53.057 €	112,5	53.155 €	109,3	49.324 €	114,4
Stroški dela v DV	58,6 %	94,1	60,7 %	96,5	64,8 %	93,5
EBITDA	11.475 mio €	126,6	3.946 mio €	119,4	611 mio €	134,5
EBITDA marža	9,7 %	103,2	11,0 %	99,1	8,2 %	102,5
Neto finančni dolg na EBITDA	1,80	81,8	1,00	100,0	1,60	106,7
Neto čisti dobiček / izguba	5.701 mio €	203,2	1.974 mio €	145,5	275 mio €	234,6
Bruto marža	23,4 %	93,6	28,0 %	94,0	23,3 %	89,6
Neto marža	4,8 %	165,5	5,5 %	122,2	3,7 %	176,2
Donosnost kapitala - ROE	10,3 %	190,2	12,5 %	135,5	12,6 %	218,8
Delež prodaje na tujih trgih	44,6 %	104,4	72,3 %	100,1	83,8 %	101,1
Kratkoročni koeficient	1,50	100,0	1,60	94,1	1,30	92,9

Največji trend

Elektroindustrija je v letu 2021 poslovala izredno pozitivno. Prihodki so se povečali za +31,1%, medtem ko so se v predelovalni za +20% in v celotni Sloveniji za +23,3%. Prav tako je imela elektroindustrija največjo rast čistih prihodkov od prodaje za +30,3% in čistih prihodkov od prodaje na zaposlenega pri +26,9%.

Elektroindustrija je lansko leto ustvarila dobrih **1,7 milijarde dodatne vrednosti** oziroma +17,5% več kot leta 2020, medtem ko je bila rast v predelovalni +12,5% in v Sloveniji +15,3%.

V predelovalni industriji je elektroindustrija predstavljala **17,3%** dodane vrednost in **6,3%** gledano na celotno dodano vrednost vseh slovenskih družb. **Elektroindustrija** je tako v letu 2021 prispevala **3,34% celotnega BDP Slovenije**.

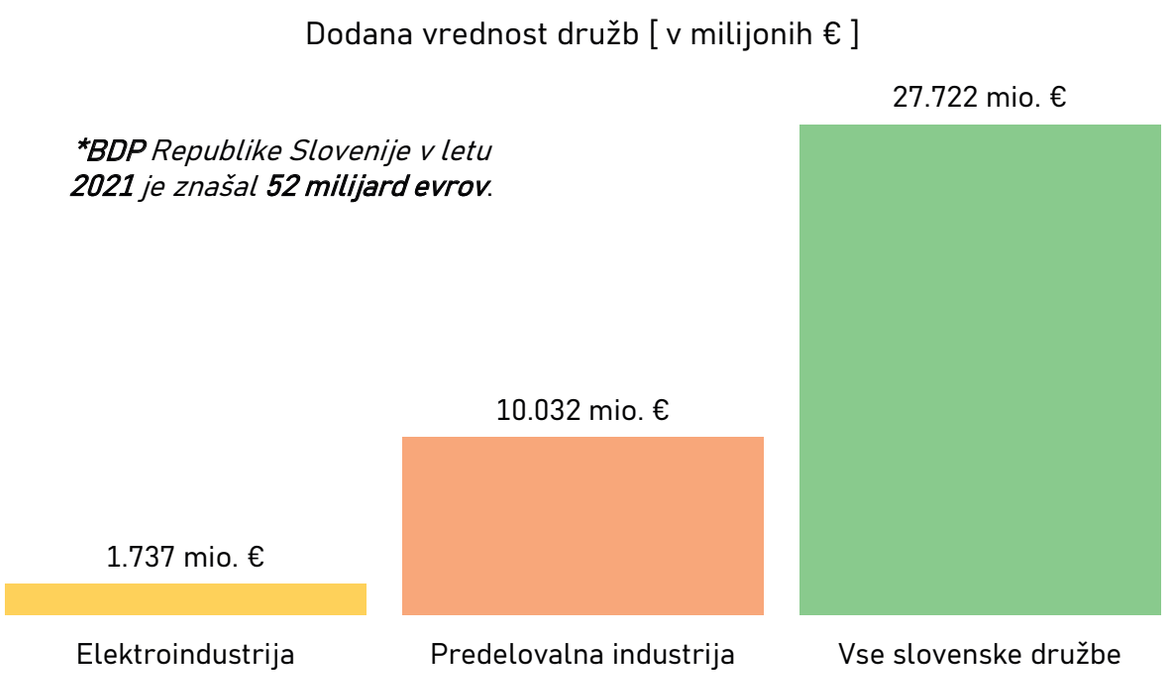

Elektroindustrija je od leta 2007 doživela le en hud padec prihodkov za -19,5% in sicer v letu 2009 zaradi posledic globalne finančne krize 2008, okrevanje rezultatov je prišlo dve leti kasneje 2011, a je sledilo obdobje stagnacije do leta 2013 zaradi evro dolžniške krize.

Čisti prihodki od prodaje v elektroindustriji po letih [v milijardah €]

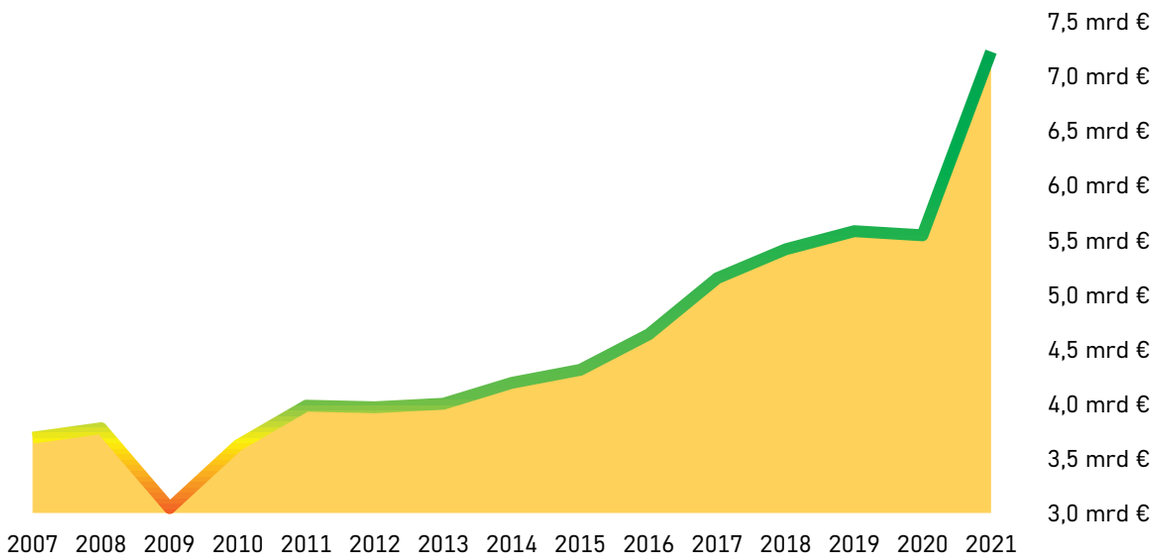

Od leta 2013 naprej prihodki vztrajno naraščajo, z izjemo rahlega padca v letu 2020 zaradi covid 19 pandemije. Rast prihodkov v letu 2021 je bila rekordna.

Čisti prihodki od prodaje na zaposlenega [€]

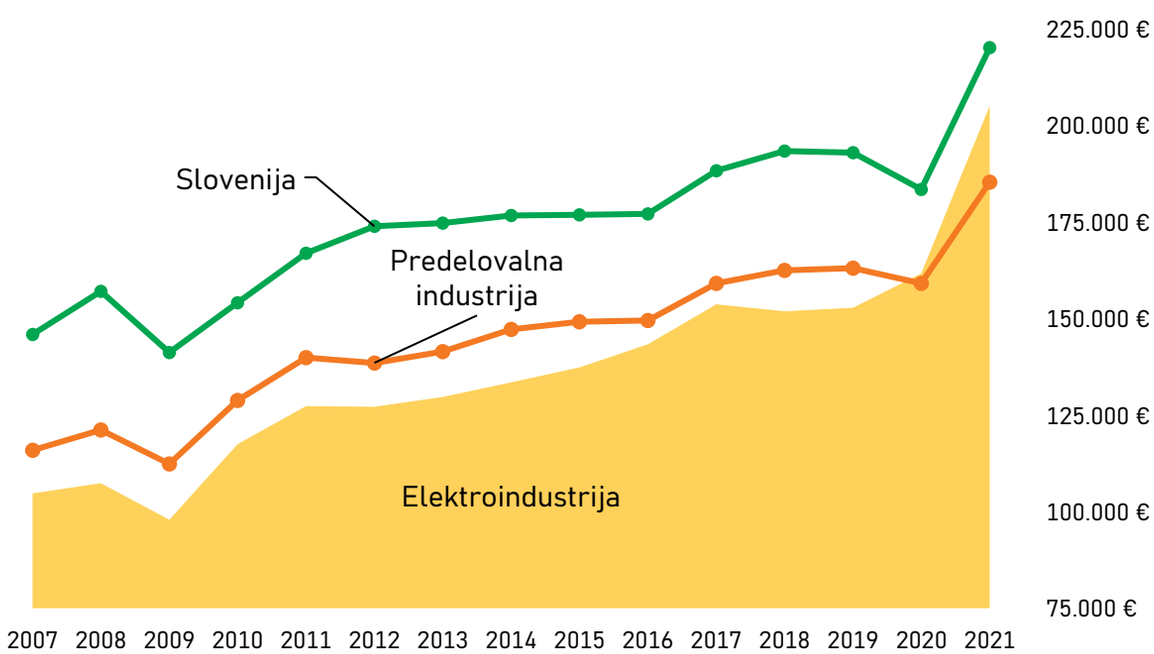

Čisti prihodki od prodaje na zaposlenega v **elektroindustriji** so se v letu 2020 prvič dvignili nad povprečje predelovalne industrije in v letu 2021 še povečali razliko, saj je bila rast v panogi elektroindustrije +26,9%, v celotni predelovalni pa +16,5%. Še vedno pa elektroindustrija zaostaja za povprečjem Slovenije, vendar se razlika v zadnjih letih zmanjšuje.

Povprečna EBITDA za podjetje v panogi elektroindustrije je konstantno nad povprečjem podjetij v predelovalni industriji, edina razlika je bila leta 2019 ko je ta nekoliko prehitela elektroindustrijo.

Medtem ko je Slovenija in panoga predelovalne industrije v letu 2018 povečala poslovne rezultate, je bilo zaznati v elektroindustriji izraziti padec čistih prihodkov in dodane vrednosti na zaposlenega ter povprečne EBITDA podjetij. Razlog je bila slaba gospodarska klima, zaradi trgovinske vojne med ZDA in Kitajsko, z uvedbo carinskih dajatev s strani ZDA na uvoz kitajskih proizvodov. Elektroindustrija je bila ena izmed najbolj izpostavljenih panog, saj večinsko posluje na tujih trgih, ki so bili prizadeti zaradi ekonomskega konflikta. Čisti prihodki in dodana vrednost na zaposlenega so šele leta 2020 presegli vrednosti iz leta 2017 s podpisom novega trgovinskega dogovora med ZDA in Kitajsko.

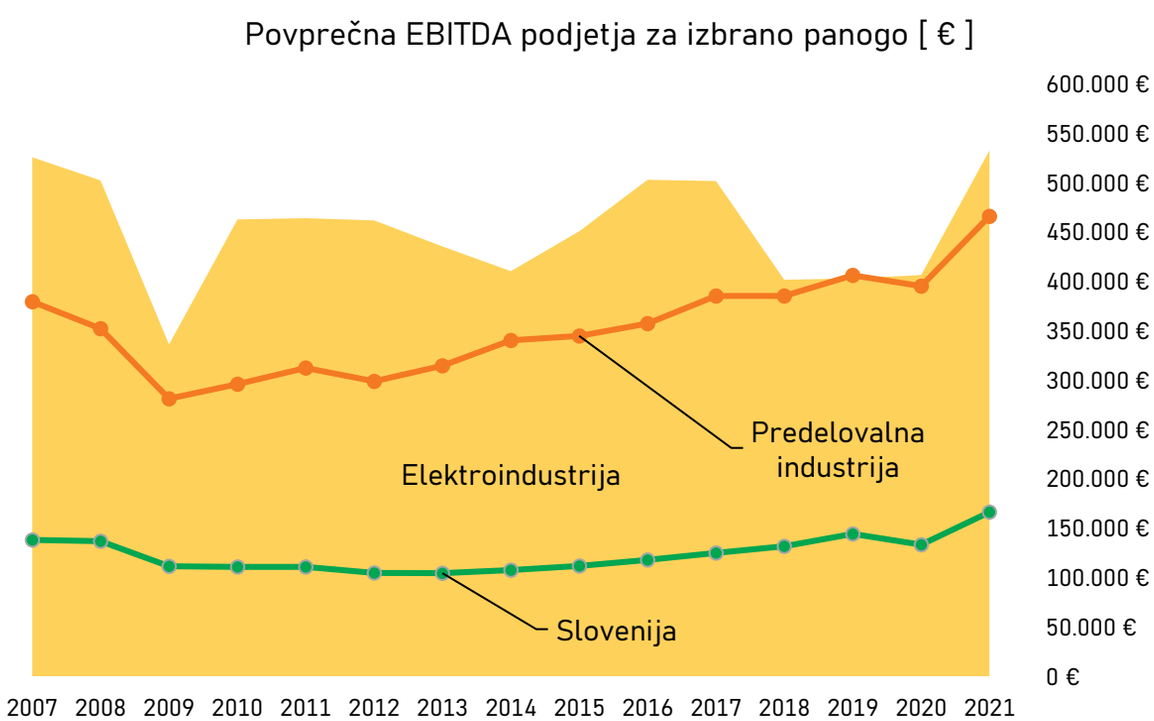

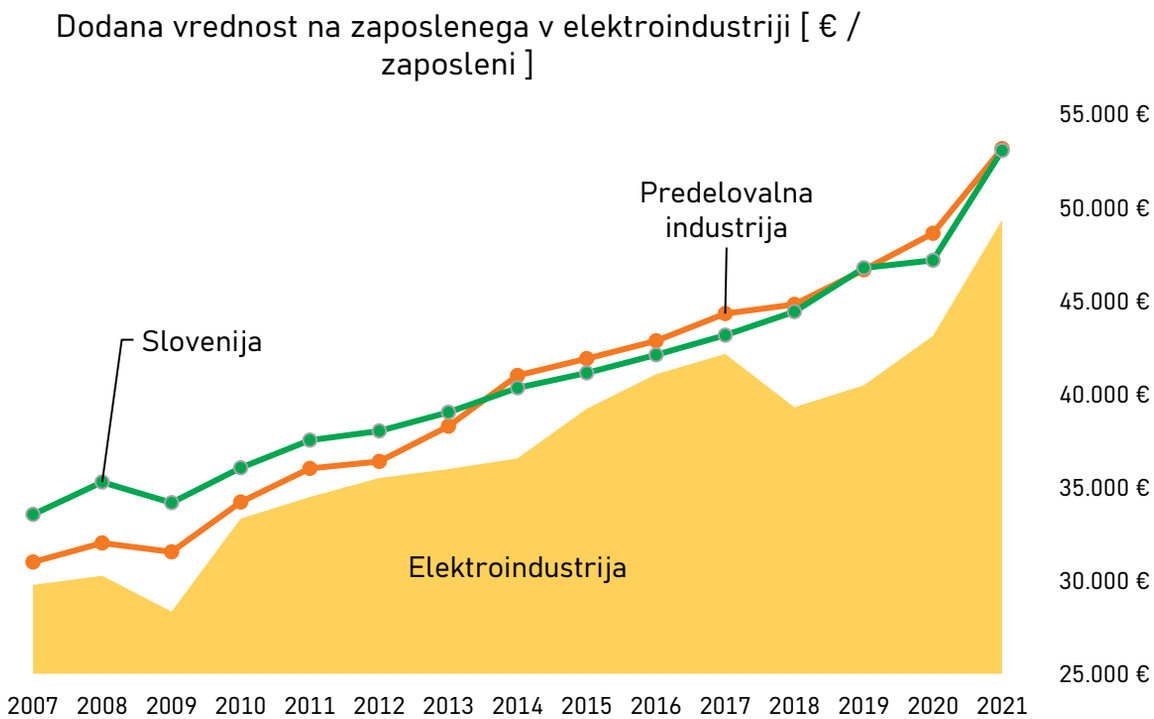

Dodana vrednost na zaposlenega je v letu 2021 znašala **49.324 €**, kar je največ do sedaj, a še vedno manj od vrednosti v predelovalni industriji in celotni Sloveniji na račun padca iz leta 2018. Razlika med elektro in predelovalno industrijo se je v letu 2020 in 2021 zmanjšala, saj je bila lanska rast v elektroindustriji +14,4% in v predelovalni +9,3%.

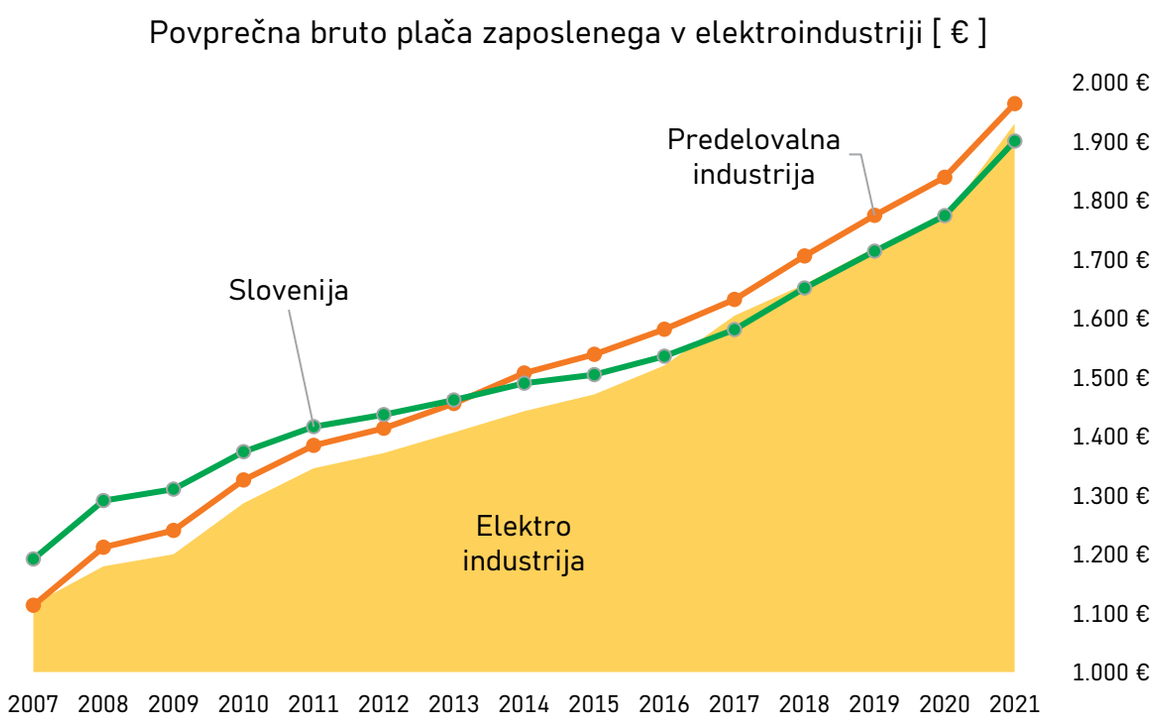

Povprečna bruto plača zaposlenega v elektroindustriji je prvič dosegla točko preloma v primerjavi s Slovenijo leta 2017 in ohranja vrednost nad povprečjem Slovenije. V letu 2021 je bila povprečna plača pri **1.931 €**, medtem ko je v predelovalni panogi nekoliko višja pri **1.964 €**. Rast plač je bila lansko leto največja ravno v elektroindustriji pri +9,1%. Slovenija je imela rast plač pri +7,1%, medtem ko je predelovalna imela +6,8%.

Najvišje plače v elektroindustriji so v sektorju popravil in montaže strojev, kjer je povprečna bruto plača **2.141 €,** nad povprečjem sledi še sektor **proizvodnje računalniške, elektronske in optične opreme** pri 1.968 €. Najnižje plače so v sektorju **opreme motornih vozil in prikolic** pri 1.792 €, kar je slabe 6% pod povprečjem Slovenije, a je lansko leto imel ta sektor največjo rast z +17,2%.

Donosnost kapitala je bila v letu 2021 za elektroindustrija **12,6%** in je ta ponovno po letu 2017 nad povprečjem predelovalne industrije, medtem ko je bila ta celo pod povprečjem Slovenije med letom 2018 in 2019 zaradi neugodnih razmer na tujih trgih.

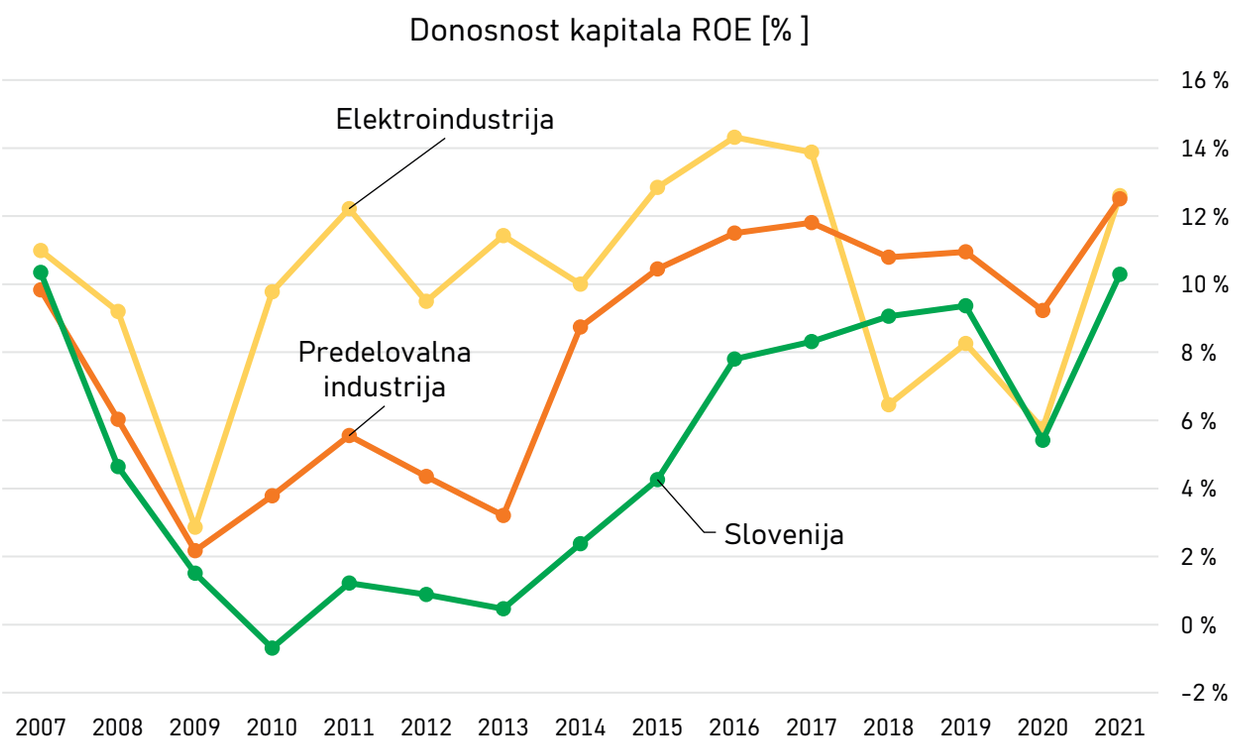

Najvišji ROE ima sektor **proizvodnje medicinske opreme** pri **34,7%** in **popravil in montaže strojev** pri **24,9%**. Medtem ima sektor **proizvodnje opreme motornih vozil in prikolic** podpovprečen pri **7,2%**, ki je tudi edini sektor elektroindustrije s padcem ROE glede na prejšnje leto in to za -25,4%.

DOMAČI IN TUJI TRGI

Slovenska elektroindustrija je večinsko usmerjena na tuje trge, saj je v letu 2021 izvedla **83,8%** celotne prodaje na tujih trgih, za kar sta zaslužena največ **sektorja proizvodnje opreme motornih vozil in prikolic** ter **proizvodnje električnih naprav**. Elektroindustrija je lansko leto zabeležila **+1,1%** rast, medtem ko je v povprečju imela predelovalna industrija zgolj minimalno rast pri **+0,1%**. Slovenija je imela v letu 2021 **+4,4%** rast prodaje na tujih trgih in je znašala **44,6%**.

V panogi elektroindustrije ima največ prodaje na tujih trgih sektor **proizvodnje opreme motornih vozil in prikolic** z **93%** deležem. Sledi sektor **električnih naprav** z **87,4%**, proizvodnja **medicinske opreme** z **80,5%** in sektor **popravil in montaže strojev** z **74%**. Najnižji delež ima sektor **proizvodnje računalniške, elektronske in optične opreme** z **66,9%**, kar je pod povprečjem predelovalne industrije, ki ima delež **72,3%**.

Najvišjo rast izvoza je bila v **sektorju proizvodnje električnih naprav** pri **+1,3%**, medtem ko je **sektor proizvodnje računalniške, elektronske in optične opreme** povečal prodajo na domačih trgih in se je posledično delež prodaje na tujih trgih zmanjšal za **-4,6%**.

Delež prodaje na tujih trgih[%]

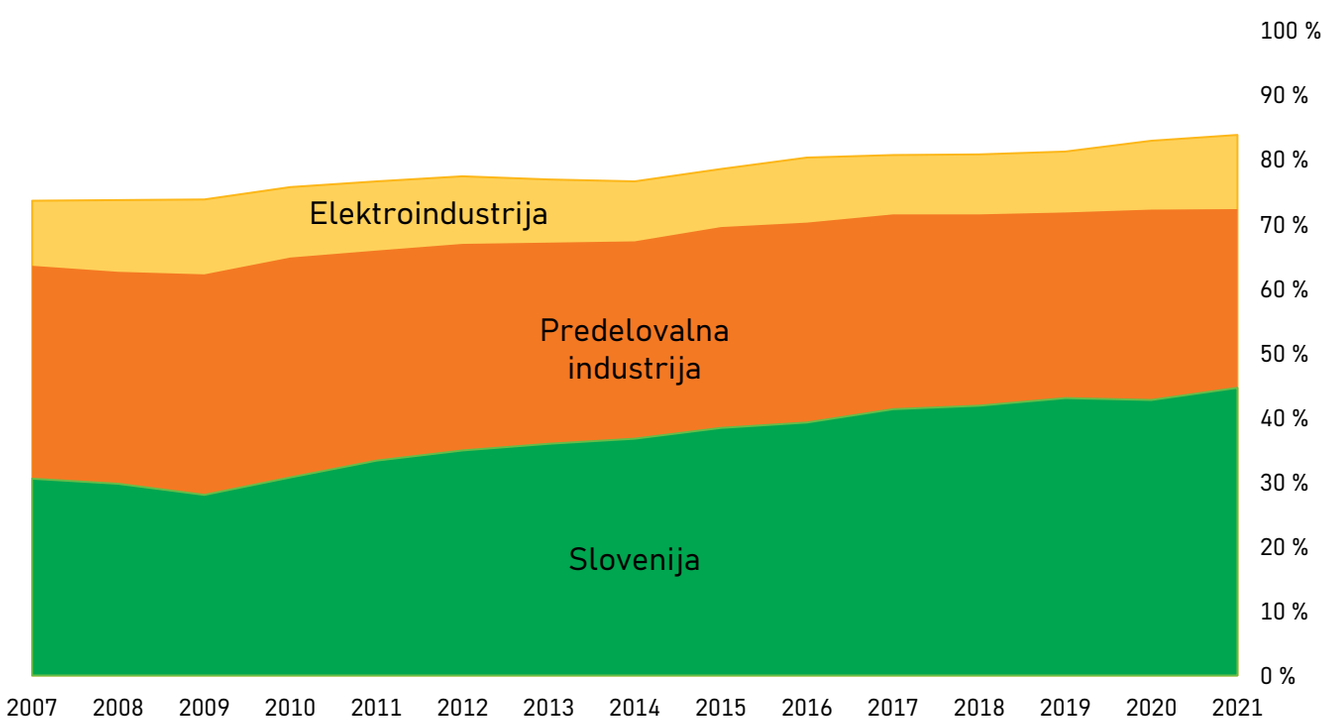

TOP 10 PODJETIJ V PANOGI ELEKTROINDUSTRIJE

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** v smeri urinega kazalca navedenih po deset najuspešnejših slovenskih družb, ki se primarno del elektroindustrije glede na dodano vrednost poslovanja v letu 2021.

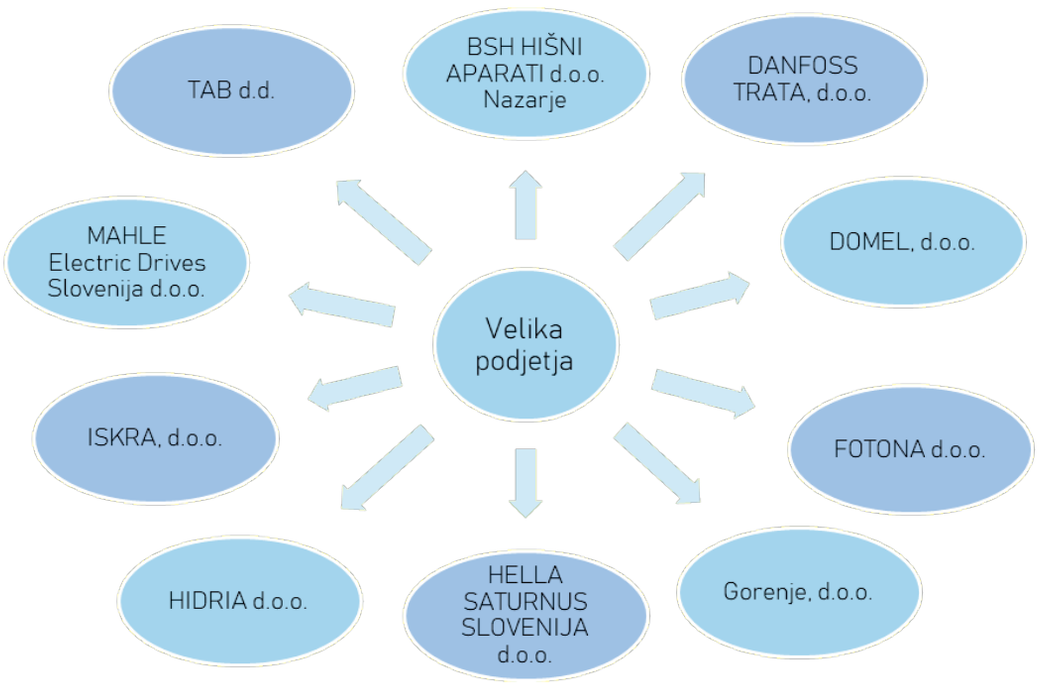

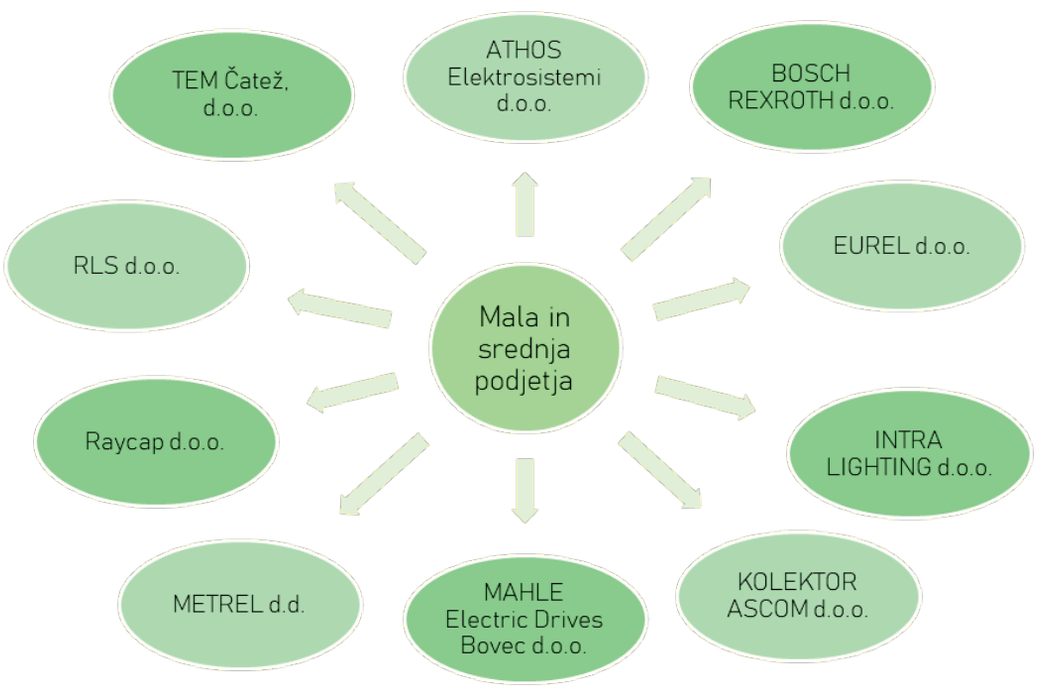

TRENDI ELEKTROINDUSTRIJE V EU

Evropska tehnološka industrija je beležila močno rast v letu 2021, hkrati pa se ji napoveduje trnova pot v prihodnosti. Združenje **Orgalim**, katerega član je tudi Zbornica elektronske in elektroindustrije, predstavlja evropsko tehnološko industrijo (elektronsko in elektroindustrijo, IKT industrijo, kovinsko industrijo in strojegradnjo), ki povezuje 49 združenj v 22 državah Evrope (skupaj več kot 770.000 podjetij). Nadaljnji podatki so povzeti po poročilu **Orgalim za 2021/ 2022**.

Na leto 2022 lahko trenutno gledamo iz dveh zornih kotov. V preteklosti vidimo dobro stanje naročil in dinamično rast proti koncu leta 2021 ter v začetku leta 2022. Toda pogled naprej nam kaže popolnoma drugačno podobo, kot smo pričakovali za leto 2022. To presega neposredne učinke vojne v Ukrajini, ki vključujejo posledice sankcij na izvozni in uvozni strani. Evropske tehnološke industrije so močno povezane po verigah vrednosti, kar pomeni, da so tudi zelo dovzetne za posredne učinke, ki se občutijo, ko nastane disrupcija pri povpraševanju in ponudbi. Poleg tega na situacijo vplivajo še druge posredne posledice vojne, ki so privedle do enormnega dviga cen energije, industrijskih kovin in drugih surovin.

Konec leta 2021 boljši od pričakovanega

Leto 2021 se je končalo bolje od pričakovanj z **+12,8%** rastjo proizvodnje, ki jo je spodbudilo močno četrto četrtletje. Vsi sektorji so se vrnili na raven pred krizo, pri čemer so elektronika in IKT še posebej močno poskočili.

Panoga elektroindustrije z IKT – vzpon zadržujejo težave z oskrbo

Strukturno rast sektorja elektrotehnike, elektronike in IKT še naprej spodbuja povečano povpraševanje po elektronskih komponentah po vsem svetu, ki ga poganjata digitalizacijski in dekarbonizacijski trendi. Ta sektor je bil lansko leto gonilo rasti tehnoloških industrij, saj je proizvodnja zrasla za **+16,5%**.

Glede na nedavno raziskavo članov ZVEI se več kot 60% podjetij v nemškem elektro in digitalnem sektorju boji, da se bodo obstoječe težave v dobavni verigi v prihodnjih tednih in mesecih ponovno poslabšale, čeprav je podjetjem doslej večinoma uspelo pokriti potrebe po surovinah. Dodatno pomanjkanje pričakujemo predvsem pri nerjavečem jeklu in drugih kovinah, lesu, kemičnih izdelkih in polprevodnikih. Skrbi spodbuja tudi napoved o omejenih kapacitetah kontejnerskega prevoza.

SIMER - SEKCIJA PROIZVAJALCEV, UPORABNIKOV IN DISTRIBUTERJEV MERILNE OPREME

Na pobudo članov Zbornice elektronske in elektroindustrije je bila v marcu 2021 ustanovljena sekcija **SiMER**, ki je združenje **proizvajalce**, **uporabnike in distributerje merilne opreme**.

Sekcija ima jasen cilj povezovanja članov in zastopanja skupnih interesov na področju merilne opreme, tehnologij in postopkov. Glavni namen delovanja je jasno razviden tudi iz slogana »povezujemo«. Merilna oprema ima pomembno vlogo v Industriji 4.0, ki narekuje digitalizacijo procesov. Le te je potrebno povezati s senzorji, ustrezno opremo in kalibracijskimi laboratoriji, saj je le tako lahko zagotovljena učinkovita pokritost I4.0.

V **SiMER** želimo uresničevati zadano poslanstvo, zato vas, v kolikor ste proizvajalec, uporabnik ali distributer merilne opreme, vljudno vabimo, da se pridružite obstoječim članom in s tem prispevate k sooblikovanju skupnih interesov s področja meroslovja v Sloveniji.

Tabela članov sekcije SiMER v mesecu avgustu 2022

ALBA, d.o.o.	Iskraemeco, d.d.
AMITEH d.o.o.	IZOELEKTRO d.o.o.
Arborvitae d.o.o.	LOTRIČ Meroslovje d.o.o.
BELMET MI d.o.o.	MAHLE Electric Drives Slovenija d.o.o.
BIA d.o.o. Ljubljana	MERLAB d.o.o.
BSH Hišni aparati d.o.o.	METREL d.d.
Domel Holding, d.d.	RACI d.o.o.
Elektro Maribor d.d.	RLS Merilna tehnika d.o.o.
ELPRO LEPENIK & CO. d.o.o.	SIJ Ravne Systems d.o.o.
IB-CADDY d.o.o.	SIQ Ljubljana
Iskra, d.o.o., Laboratoriji	TEVEL, d.o.o.

VODSTVO SiMER:

Predsednik sekcije je **mag. Matjaž Lindič (SIQ Ljubljana).**

Tajnik sekcije je **Mitja Virant (ZEE).**

SRIP TOVARNE PRIHODNOSTI - GROZD PAMETNE TOVARNE

Na Zbornici elektronske in elektroindustrije koordiniramo grozd Pametne tovarne, ki je eden od štirih grozdov, ki sestavljajo Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo – SRIP Tovarne prihodnosti.

Primarni cilj **grozda Pametne tovarne** je aktivno povezovanje potencialov za celovito preobrazbo slovenskih podjetij v smeri **Industrije 4.0**. Storitve nudimo organizacijam znotraj grozda, drugim podjetjem v SRIP ToP, prav tako pa tudi podjetjem v drugih SRIPih.

Slovenskim podjetjem pomagamo z grajenjem agilnega in inovacijskega ekosistema s povezovanjem deležnikov (podjetja povezujemo z razvojno-izobraževalnimi inštitucijami in drugimi deležniki v podpornem okolju).

Poleg številnih strokovnih dogodkov smo razvili tudi program za usposabljanje za prehod v Industrijo 4.0, aktivno delamo na področju razvoja kadrov in napovedovanje kompetenc za prehod v I4.0, glavni fokus pa je na vključevanju podjetij iz panoge (in širše) v projekte prehoda v I4.0.

CIRCI - UVAJANJE KROŽNEGA GOSPODARSTVA V INDUSTRIJSKE PROCESE

V ZEE smo v vlogi vodilnega partnerja pridobili projekt, ki je financiran iz Norveškega finančnega mehanizma in nam omogoča 100% financiranje.

Projekt nagovarja **zmanjšanje obsega snovnih tokov deviških materialov in vzpostavitev kroženja večine materialov v procesu proizvodnje**, naš **cilj pa je vzpostaviti bazo podatkov, ki bo beležila odpadne ali sekundarne materiale, ki nastanejo v proizvodnih procesih**, ki se lahko v poslovnem procesu krožnega gospodarstva pretvorijo v pomembno surovino za drugo panogo ali proizvodni proces.

Podjetjem iz panoge elektroindustrijo bodo na voljo finančna sredstva v obliki **VAVČERJEV** preko katerih bomo spodbujali sodelovanje med podjetij ter raziskovalnimi inštitucijami oz. zainteresiranim organizacijam (tudi mednarodno).

NACIONALNA TOČKA ETIM SLOVENIJA

ETIM vam pomaga, da podatke o tehničnih izdelkih spremenite v ključno strateško prednost. Omogoča enostavno izmenjavo podatkov, poenostavlja vstop v mednarodne distribucijske verige in bistveno pripomore k optimizaciji notranjih procesov vašega podjetja in vaših partnerjev.

Razlogi za uvedbo standarda ETIM v organizacijo imajo široko oz. večstransko korist – tako za proizvajalca kot tudi za trgovca, saj oba lahko te prednosti koristno uporabita za medsebojno poenostavljeno komunikacijo o tehničnih izdelkih in med drugim tudi kot marketinški instrument.

Nacionalna točka ETIM Slovenija deluje v okviru **Zbornice elektronske in elektroindustrije**. Svojim članom nudi možnost, da se njihovi izdelki s pomočjo ETIM klasifikacije pojavijo na digitalni polici v vseh državah, ki so članice **ETIM International**, kar je dobra novica tudi za uvoznike in pooblaščene trgovce. Vljudno vabljeni, da se pridružite.

TEM

Ustvarjen za vsak prostor

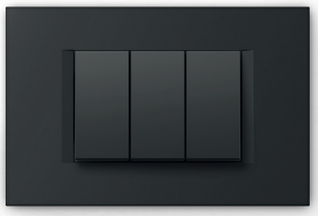

TEM, vodilni proizvajalec inovativnih,
modernih in estetskih stikal in vtičnic.

Elektrotehniška Revija

Izkoristite priložnost in se naročite na revijo: www.elektrotehniska-revija.si

Posebne ugodnosti za stalne naročnike:
- do 50 % popust za naročila strokovne literature
- do 40 % popust za udeležbo na strokovnih usposabljanjih

Postanite naročnik tudi vi!

Edina strokovna revija v Sloveniji za elektrotehniko s praktično vsebino!

01/511-39-20
Stegne 7, 1000 Ljubljana
info@elektrotehniska-revija.si
www.elektrotehniska-revija.si

agencija POTI
Z znanjem do cilja!

V reviji najdete praktično uporabne strokovne prispevke o električnih inštalacijah nizkih in srednjih napetosti, merilnih tehnikah, električnih strojih, krmiljenju in regulacijah, razsvetljavi, energetski učinkovitosti, obnovljivih virih energije, električni mobilnosti, avtomatizaciji, industriji 4.0., digitalizaciji, umetni inteligenci, vzdrževanju, varnosti pri delu, telekomunikacijah, novi terminologiji, tehniški matematiki, ipd., pa tudi reportaže s pomembnejših posvetovanj in drugih strokovnih srečanj.

Spremljajte pa nas tudi na:

Revija izhaja že **triindvajeseto** leto, v treh obsežnih številkah letno. Zaradi konsistentne strokovnosti in praktične uporabnosti revija med bralci uživa velik ugled. Je naročniška in v prosti prodaji ni na voljo.

Posebna omemba gre rubriki "Rešitve iz prakse", ki predstavlja izrazito dodano vrednost za bralce, saj so znanja posredovana na izbranih primerih iz prakse.

V rubriki "Svetovalec" priznani strokovnjaki odgovarjajo na zastavljena vprašanja bralcev. Revija na ta način nudi bralcem neposredno strokovno pomoč pri njihovem delu ter spodbuja izmenjavo izkušenj in znanj.

V rubriki "Pobude in mnenja bralcev" objavljamo izstopajoča razmišljanja bralcev v zvezi z različnimi problematikami, s katerimi se srečujejo v vsakdanji praksi in pobude, ki jih v zvezi s tem naslavljajo na ustrezne organe.

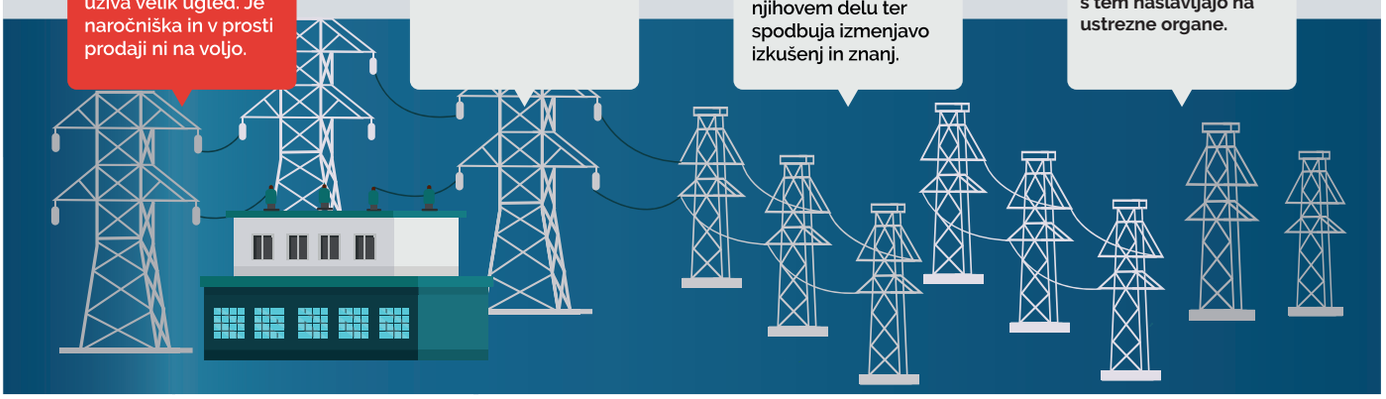

Stegne 7, 1000 Ljubljana 01/511-39-20 www.agencija-poti.si

agencija POTI
Z znanjem do cilja!

Vabimo vas na
11. konferenco Dan najboljše prakse

Agilna in digitalna proizvodnja z logistiko

ki bo 4. oktobra 2022 na GZS

Tema letošnje konference je aktualna, saj se bomo posvetili pomenu agilne in digitalne proizvodnje z logistiko, kot odziv na izredne svetovne in slovenske razmere v dobavnih verigah ter proizvodnih procesih.

Dan najboljše prakse je namenjen predvsem izmenjavi dobrih praks, tokrat na temo agilne proizvodnje za preobrazbo v zeleno in digitalno prihodnost.

Predstaviti vam želimo trende v dobavni verigi in logistiki ter načine, kako lahko tehnologija preobrazi svet pametne logistike. Zanimivi mednarodni in domači strokovnjaki bodo z nami delili svoje dobre prakse na podlagi praktičnih primerov. Udeleženci boste imeli priložnost sodelovati na interaktivni delavnici, kjer boste lahko izrazili svojo kreativnost izven svojih okvirjev.

Konferenca je tradicionalno namenjena strokovnjakom in odločevalcem iz podjetij, ki so vpeti v procese nenehnega izboljševanja na področju proizvodnje, razvoja ter iskanja novih dobavnih in optimiziranih logističnih poti.

Konferenco organizira Zbornica elektronske in elektroindustrije pri GZS, ki je tudi koordinator grozda Pametne tovarne (SRIP Tovarne prihodnosti).

Vljudno vabljeni!

dan-najboljse-prakse.gzs.si

FSC
www.fsc.org
MIX
Papir iz
odgovornih virov
FSC® C123445

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica elektronske
in elektroindustrije